

ELIO GUERRIERO

ŚWIADEK PRAWDY

BIOGRAFIA BENEDYKTA XVI

przełożyła: Joanna Tomaszek

WYDAWNICTWO WAM

SPIS TREŚCI

Przedmowa papieża Franciszka 9

Wprowadzenie 13

I

W TRZECIEJ RZESZY 17

Rodzina Ratzingerów 17 • Ukochana Bawaria 19 • Kościół jako życiodajne miejsce 21 • Pierwsze lata Josepha 24 • Rozwój nazizmu 27 • Strategia żandarma 30 • W seminarium 34 • Coraz bliżej światowego konfliktu 39
Joseph idzie na wojnę 41

II

Droga do kapłaństwa 47

Powrót do życia 47 • Fryzyinga, miasto na wzgórzu 48 • Formacja filozoficzna 53
Lata w Monachium 57 • Nowe horyzonty ducha 61 • Nieprzerwany bieg 65
Święcenia kapłańskie 67 • W trosce o zbawienie dusz 68 • Powrót do Fryzyingi 73
Lud i dom Boży w nauczaniu św. Augustyna 77

III

Teologiczne dojrzewanie 81

Początki kariery akademickiej 81 • Bonawentura, Joachim z Fiore i teologia historii 84 • Dramatyczne okoliczności habilitacji 90 • Profesor w Wyższej Szkole Filozoficzno-Teologicznej we Fryzyingu 93 • Zło w świecie: Reinhold Schneider i Hermann Hesse 94 • Braterstwo chrześcijańskie 97 • Profesor w Bonn 99 • Bóg wiary i Bóg filozofów 102 • Wyzwanie Boga osobowego 105
Śmierć ojca 107 • Zaprzyjaźnieni profesorowie 108 • Pierwsi uczniowie 111

IV

W Rzymie na soborze 115

Spotkanie z kardynałem Fringssem 115 • Cel soboru 120 • Przyjazd do Rzymu 123 • Pierwsza sesja 126 • Przenosiny do Münsteru i druga sesja 130
Chrystocentryczna orientacja Pawła VI 131 • Konstytucja o Kościele 133
Trzecia sesja 138 • Ostatnia sesja 140 • Uroczyste zakończenie soboru 146

V

Świat odwraca się od Boga 149

Profesor w Münsterze 149 • Czy można usunąć skandal chrześcijaństwa? 151
 Sobór wystawiony na próbę wiernych. Konferencja podczas *Katholikentage*
 w Bambergu 154 • Tybinga 159 • *Wprowadzenie do chrześcijaństwa: światowy*
bestseller 161 • Powrót do Bawarii 168 • Ratzbona, miasto nad Dunajem 171
 Profesor i jego uczniowie 173

VI

Radość z odnowionego spotkania z teologią 179

Ponownie w domu 179 • Międzynarodowa Komisja Teologiczna 180
 „Communio”: program dla teologii i życia Kościoła 182 • Żydzi i chrześcijanie:
 dwie religie, jedno Przymierze 186 • Życie wieczne. Nie można wyrzec się
 duszy 191 • Eschatologia 193

VII

Arcybiskup Monachium 209

Wiadomość, która wstrząsnęła Niemcami 209 • Zaskakująca nominacja 210
 Kardynał w wieku pięćdziesięciu lat 213 • Troska pasterska 215
 Rok trzech papieży 229 • Trudności z teologami 233
 Podróż do Polski i synod poświęcony rodzinie 236
 Wizyta Jana Pawła II w Monachium 238 • „Ta decyzja nie była dla mnie łatwa.
 Papież chce mnie w Rzymie” 240

VIII

Pierwsze lata w Rzymie 241

W służbie Kościoła powszechnego 241 • Ekumenizm 249 • Jedność Kościoła 255
 Schizma lefebrystów 263

IX

Inkwizytor czy obrońca ludzi prostych? 269

Teologia wyzwolenia 270 • Teologia i władza kościelna 277 • Dialog
 z teologią 289 • Przyjaźń z ruchem Komunia i Wyzwolenie 292

X

„Czas przemian w Europie” 301

Europa przemian 301 • Katechizm. Pomędzy kontestacją a plebiscytem 309
 Między tym, co prywatne, a tym, co publiczne 318 • Utrapieniem są Niemcy 320
 Nowy raport o stanie wiary 326 • Relacje chrześcijan i żydów 331

XI

Rok dwutysięczny 335

Siedemdziesiąte urodziny kardynała 335 • Życie Ewangelią w świecie – ruchy
 kościelne 338 • Liturgia 340 • Jubileusz roku 2000 347
 Chrześcijaństwo i religie świata 354

XII**Takie życie jest bardzo ciężkie 359**

Chrześcijańskie korzenie Europy 359 • W drodze do Jezusa Chrystusa 367
Zbliżenie do monastycyzmu 370 • Księża pedofile 373 • Dziekan Świętego
Kolegium 376 • Złączeni przez geografę, miłość do Chrystusa i przyjaźń: Karol
Wojtyła i Joseph Ratzinger 377 • Tęsknota za Niemcami 379 • Bardzo skuteczny
dziekan 382

XIII**Niedźwiedź świętego Korbiniana zostaje w Rzymie 387**

Konklawe 387 • Moim programem jest pełnić wolę Bożą 391
Zaczyna się od Europy 395 • Światowe Dni Młodzieży w Kolonii 400
Obiecujące początki 406

XIV**Ciężar władzy 413**

Sekretariat Stanu 414 • Przemówienie w Ratyzbonie 416 • Nominacje biskupów 423
Marcial Maciel i Legioniści Chrystusa 427 • Raz jeszcze księża pedofile 429
Ruchy kościelne 429 • Msza po łacinie 431

XV**Ostatni papież soboru 437**

Pierwsza encyklika o miłości 438 • Powołanie do świętości 443
Cześć oddawana Maryi i świętym 446 • Papież i teolog świętości 449
Rok św. Pawła 454 • Chrześcijańska nadzieja 456

XVI**Nowy humanizm na nowe tysiąclecie 461**

Europa 462 • Ameryka Łacińska 474 • Katolicy w Chinach 476
Stany Zjednoczone 479 • Światowy Dzień Młodzieży w Sydney 482
Humanizm na nowe tysiąclecie 483 • Dziedzinec Pogan 490

XVII**Burza w Kościele 493**

Ponownie lefebryści 494 • Gdzie jest sekretarz stanu? 496
Afryka: mało znana podróż 498 • Rok Kapłański 500 • Skandal księży pedofilów 503
Anglikanie przechodzący na katolicyzm i podróż do Wielkiej Brytanii 513
Papieska Rada do spraw Krzewienia Nowej Ewangelizacji 517

XVIII**Muszę ustąpić 519**

Beatyfikacja Jana Pawła II 520 • Nie można wyrzec się Boga:
nowa wizyta w Niemczech 521 • Podwoje wiary 524 • Vatileaks 527
Ostatnie podróże 532 • Książka o Jezusie 536 • Muszę ustąpić 543

XIX**Mater Ecclesiae 551**

W zagrodzie św. Piotra 551

W imię św. Benedykta, św. Augustyna i św. Bernarda 553

Benedykt i Franciszek 556 • Dziedzictwo papieża Benedykta 559

DODATEK**Rezygnacja i relacje z następcą • Wywiad z papieżem Benedyktem XVI 565****Bibliografia 569****Indeks osób 575**